

Saksframlegg

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
018/18	Kommunestyret	PS	08.02.2018

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Unn-Rita Lindtveit	K2 - L32, ADR - Kvennhusmonen	16/3714

Valg av adressenavn og skrivemåte - Kvennhusmonen

Administrasjonens forslag til vedtak:

Alt 1 – hvis Kartverkets vedtak foreligger:

Kommunestyret vedtar (***Kvennhusmonen – før inn skrivemåten i samsvar med Kartverkets vedtak***) som adressenavn for vegen som er markert på vedlagte kart. Denne skrivemåten vedtas også.

Alt 2 – hvis kartverkets vedtak ikke foreligger:

Kommunestyret vedtar ***Kvennhusmonen*** som adressenavn for vegen som er markert på vedlagte kart. Skrivemåten vedtas også.

Kommunen melder til Kartverket at de kan gjøre samlevedtak i Birkenes kommune for navneleddene «***monen***» og for «***kvenn***».

Kommunen gjør sitt vedtak om valg av adressenavn med hjemmel i matrikellovens § 21, samt matrikkelforskriftens kapittel 12. Skrivemåten for adressenavnet vedtas med hjemmel i stadnamnlova § 5 andre ledd.

Vedlegg:

1085 Kvennhusmonen

Kartverkets vedtak i navnesak - Kvennhusmonen og Skoretjønn

Kommunestyret - 018/18

KS - behandling:

Avstemming: Administrasjonens forslag enstemmig vedtatt, 21 stemmer.

KS - vedtak:

Alt 1 – hvis Kartverkets vedtak foreligger:

Kommunestyret vedtar (***Kvennhusmonen – før inn skrivemåten i samsvar med Kartverkets vedtak***) som adressenavn for vegen som er markert på vedlagte kart. Denne skrivemåten vedtas også.

Alt 2 – hvis kartverkets vedtak ikke foreligger:

Kommunestyret vedtar ***Kvennhusmonen*** som adressenavn for vegen som er markert på vedlagte kart. Skrivemåten vedtas også.

Kommunen melder til Kartverket at de kan gjøre samlevedtak i Birkenes kommune for navneleddene «***monen***» og for «***kvenn***».

Kommunen gjør sitt vedtak om valg av adressenavn med hjemmel i matrikellovens § 21, samt matrikkelforskriftens kapittel 12. Skrivemåten for adressenavnet vedtas med hjemmel i stadnamnlova § 5 andre ledd.

Saksopplysninger:

Regelverket

Kommunen skal tildele alle veger som blir brukt til offisiell adressering, et navn som er entydig innenfor kommunen.

Skrivemåten fastsettes etter reglene i lov om stadnamn. Kommunen vedtar skrivemåten av adressenavn. Statens kartverket vedtar skrivemåten av bl.a. bruksnavn og naturnavn. Eierne har rett til å uttale seg i saker som gjelder skrivemåten av bruksnavn. Lokale organisasjoner har rett til å uttale seg i saker som gjelder stedsnavn organisasjonen har en særleg tilknytning til. Før det blir gjort

vedtak om skrivemåten, skal navnekonsulentene gi tilråding.

Hvilke regler gjelder for fastsetting av skrivemåten?

Når det samme navnet er brukt om ulike navneobjekt på samme sted (f.eks. hei, vann, gårdsbruk osv), skal den skrivemåten som er brukt for det objektet navnet *opprinnelig* ble brukt om, som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten for de andre navneobjektene (som f.eks. adressenavn). Dette gjelder ikke i dei tilfellene der det opprinnelige navnet på navneobjektet er eit *bruksnamn* med en skrivemåte som er fastsatt av grunneieren.

Kartverket referer ordlyden i lovens § 4 første ledd (med deres understreking):

“Dersom ikkje anna er fastsett i denne lova, skal det ved fastsetjing av skrivemåten av stadnamn takast utgangspunkt i den nedervde lokale uttalen. Skrivemåten skal følgje gjeldande rettskrivingsprinsipp ...”

I merknadene til lovens § 1 er det dessuten angitt at den *“skriftforma namna får, skal ikkje skyggje for meiningsinnhaldet ...”*

Hva menes med den «nedarvede lokale uttalen»?

I departementets merknader til lovens § 4 er det angitt at

«Med den nedervde lokale uttalen meiner ein den uttalen som er overlevert frå tidlegare generasjonar, som har vore vanleg på staden, og som framleis er i levande bruk. I konkrete namnesaker må det påvisast kva som er den nedervde lokale uttalen, og om det finst fleire uttaleformer av same namnet, både skriftpåverka former og nyare talemålsformer. Dersom fleire uttaleformer er i bruk, skal ein som hovudregel ta utgangspunkt i den uttaleforma som har lengst tradisjon på staden. Departementet vil likevel understreke at også skriftpåverka

namneformer og nyare namneformer er ein del av norsk namnetradisjon. Dersom slike namneformer er i allmenn bruk lokalt og lokalsamfunnet identifiserer seg med dei, må det leggjast vekt på dette ved fastsetjing av skrivemåten når formene ligg innanfor regelverket.»

Klagerett på skrivemåte Kartverket vedtar

Skrivemåten på navn som Kartverket vedtar kan klages på slik det fremkommer av Kartverkets vedtaksbrev.

Dette navnet

Stedsnavntjenesten/Språkrådet uttaler:

«Kommunen skriver i sitt brev at "Kartverket har vedtatt Kvernhusmoen som stedsnavn", men vi gjør oppmerksom på at navnet *Kvernhusmoen* bare har status Godkjent i SSR. Imidlertid tilsier uttaleopplysningene i vårt arkiv skrivemåten *Kvennhusmonen*. Vi har derfor bedt Kartverket om å reise formell navnesak på dette naturnavnet. Kommunen må vente til det er gjort vedtak om skrivemåten av naturnavnet før det kan tas i bruk som adressenavn.

Kartverket ber kommunen innhente uttalelse fra lokale organisasjoner. De spør samtidig om et vedtak i saken kan gi føringer for en mulig oppfølging med samlevedtak for andre navn som inneholder navnets forledd eller etterledd (*kvern/kvenn* og *moen/monen*), jf. lovens § 5 tredje ledd.

Kommunen har innhentet uttalelser (se nedenfor) og sendt disse over til Språkrådet. Språkrådet har deretter gitt sin uttalelse til Kartverket, som så gjør vedtak for navnet på det objektet navnet *opprinnelig* ble brukt om (*mo/slette*). **Dette skal igjen være retningsgivende for kommunen når de vedtar adressenavnet.**

I skrivende stund har ikke administrasjonen mottatt disse retningsgivende uttalelsene. Administrasjonen må derfor ettersende Kartverkets vedtak. Hvis Kartverket mot formodning ikke gjør vedtak før kommunestyret skal ha møte 8. februar, vil administrasjonen likevel be kommunestyret gjøre vedtak i saken. Det er viktig for å komme i mål med adresseprosjektet, og slike grep har også andre kommuner gjort. (Den ressursen (personen) kommunen har til å arbeide med adresseprosjektet er engasjert ut februar, og kommunen trenger denne ressursen for det etterfølgende arbeidet etter at vedtak er gjort.)

Historielaget foreslår skrivemåten *Kvennhusmonen*. De har uttalt seg om flere saker, og opplyser at de har innhentet uttalelse fra Vidar Haslum. Han er navnekonsulent i Stedsnavntjenesten i Språkrådet. I tillegg har lokalkjente styremedlemmer i Historielaget uttalt seg.

Navneutvalget sier: Også her kommer leddet «monen/moen» inn. Historielaget har også gått inn for «monen». Som for Mjølemonen, og i tråd med nedarvet uttale som fremdeles er i daglig bruk, går navneutvalget inn for «monen».

Når det gjelder spørsmål om «Kvern» eller «Kvenn», opplyser navneutvalget at alt i Birkenes uttales

«Kvenn».

Navneutvalget går inn for skrivemåten «**Kvennhusmonen**».

Vurdering:

Kartverket har i skrivende stund ikke gjort det retningsgivende vedtaket i saken. **Den skrivemåten de går inn for må i utgangspunktet kommunen følge, også for adressenavnet.**

Hvis navnevedtaket fra Kartverket *ikke* foreligger når kommunestyret skal gjøre sitt vedtak, vil administrasjonen anbefale skrivemåten *Kvennhusmonen*, jfr begrunnelse ovenfor.

Det er flere adressenavn med navneleddet monen/monen som skal bestemmes. Disse bør sees i sammenheng.

Mulig samlevedtak?

Kartverket spør om et vedtak i saken kan gi føringer for en mulig oppfølging med samlevedtak for andre navn som inneholder navnets forledd eller etterledd (*kvern/kvenn* og *moen/monen*), jf. lovens § 5 tredje ledd.

Ut fra navneutvalgets uttalelse oppfatter administrasjonen at vedtaket kan gi føringer for samlevedtak for begge navneleddene.

Hva hvis skrivemåten for naturnavnet blir endret etter eventuell klage?

Hvis kommunestyret gjør vedtak om skrivemåten etter stadnamnlova (på adressenavnet), blir denne skrivemåten blir stående hvis ikke den også blir påklaget, selv om Kartverkets vedtak blir endret etter eventuell klage.

Anbefaling:

Følge Kartverkets vedtak. Alternativt ***Kvennhusmonen*** hvis dette ikke foreligger.

Klage

Det er ikke lovhjemmel for å påklage *valg av adressenavn*, jfr matrikkellovas § 46 og matrikkelforskriftens § 22.

Klage over *skrivemåten* reguleres etter stadnamnlovas § 10, hvor det blant annet fremgår hvem som har klagerett. Vedtak etter stadnamnlova kan påklages av de som etter § 5 første ledd bokstav a til c har rett til å ta opp saker om skrivemåten av stedsnavn (i hovedsak offentlige organ, lokal organisasjon med særlig tilknytning til navnet, og stedsnavnkonsulenten for området). Klage skal grunngis. Klager skal behandles av ei klagenemnd oppnevnt av Kongen.